Dosarul nr. 1a-21/2025 I instanţă
Nr. comp. 1-21036827-05-1a-13032025 Judecătorul Cherdivara Dumitru

Judecătoria Cimişlia

D E C I Z I E
În numele Legii

22 ianuarie 2026 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud sediul Comrat
în componenţa:
preşedintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecători Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefier Nezalzova Marina
cu participarea:
procurorului Sîrbu Lilia, Calendari Dumitru
inculpatului Railean Artiom
avocatului inculpatului Zahariuc Vladimir
în lipsa părţilor vătămate Advahov Artiom, Advahov Igor, Torgan Svetlana şi a reprezentantului părţii vătămate minore Advahov Artiom – Advahov Elena, legal citaţi,

judecând în şedinţă publică cererea de apel depusă de avocatul Zahariuc Vladimir în interesele inculpatului Răilean Artiom împotriva sentinței judecătoriei Cimişlia din 28 ianuarie 2025 în cauza penală în privința lui

Railean Artiom, născut la *****, IDNP *****, originar și domiciliat or. Basarabeasca, ***** nr.1, moldovean, nesupus militar, cetățean al RM.

- în săvârşirea infracţiunilor prevăzute de art. art. 186 alin. (2) lit. c) şi 187 alin.(2) lit. e) Cod penal al Republicii Moldova.

Cauza penală s-a aflat pentru judecare în prima instanţă la judecătoria Cimişlia sediul central de la 11 martie 2021 până la 28 ianuarie 2025.

Judecătoria Cimişlia a pronunţat sentinţa la 28 ianuarie 2025. (f.d.101-110, vol. III)

Cauza penală a parvenit pentru judecare în ordine de apel la Curtea de Apel Sud sediul Comrat la data de 13 martie 2025. (f.d.122, vol. III)

Procedura citării legale a fost respectată.

Audiind raportul judecătorului raportor pe fondul cauzei și declarațiile participanților la proces asupra apelurilor în cauză,

C O N S T A T Ă:

Prin sentința judecătoriei Cimișlia din 28 ianuarie 2025 Railean Artiom s-a recunoscut vinovat și condamnat

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) Cod penal la 1 (un) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, definitiv lui Railean Artiom, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 1 (una) luni, cu executarea în penitenciar pentru bărbați de tip semiînchis;

S-a aplicat în privința lui Railean Artiom măsura preventivă arestul, până la intrarea sentinței în vigoare, dacă nu execută pedeapsa în baza altei sentințe sau dacă nu se află în stare de arest pe o altă cauză penală.

S-a dispus ca termenul executării pedepsei al calcula din momentul reținerii lui Railean Artiom.

S-a menţionat că prezenta sentință se execută imediat de către Inspectoratului de Poliție Basarabeasca și Penitenciarului nr.13 Chișinău, în partea ce se referă la reținerea și arestul aplicat lui Railean Artiom.

Corpurile delicte: un telefon mobil de model „ Samsung A31” și o brichetă care au fost restituite spre păstrare părții vătămate Torgan Svetlana și un telefon mobil de model „Samsung J-2 Prime”, care a fost restituit părții vătămate Advahov Igor, urmează a fi lăsate în proprietatea acestora după intrarea sentinței în vigoare. (f.d.101-110, vol. III)

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse, instanţa de fond a stabilit că, Railean Artiom, la data de 01.02.2021 în jurul orelor 14:00, aflându-se pe str. Karl Marx din or. Basarabeasca, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prin constrângere psihică, amenințându-l cu răfuială fizică, în mod deschis a sustras de la Advahov Artiom a.n. *****, telefonul mobil de model „Samsung J-2 Prime" ce aparține tatălui său Advahov Igor, astfel pricinuindu-i părții vătămate o daună materială considerabilă în suma de 2500 lei.

Acțiunile lui Railean Artiom au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, după următorii indici calificativi: „*jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârşit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile*".

Tot el, Railean Artiom, la data de 05.08.2021 în jurul orelor 05:00, având drept scop, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliu, amplasat în or. Basarabeasca, str. *****, ce aparține cet. Torgan Svetlana, de unde a sustras pe ascuns un telefon mobil de model "Samsung A31", în care era instalată o cartelă SIM a operatorului ORANGE cu numărul *****și o brichetă confecționată din metal de culoare aurie, folosindu-le după bunul său plac, acțiuni prin care a cauzat cet. Torgan Svetlana un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 5020 lei.

Acțiunile lui Railean Artiom au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, după următorii indici calificativi: „*Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârşit prin pătrunderea în încăpere cu cauzarea de daune în proporţii considerabile*".

Cauza penală în prima instanță a fost examinată în procedura generală.

<u>Solicitarea și argumentele apelului:</u>

La data de 10 februarie 2025, avocatul Zahariuc Vladimir în interesele inculpatului Railean Artiom a înaintat apel asupra sentinței instanței de fond prin care a solicitat admiterea apelului, modificarea sentinței din 28 ianuarie 2025, prin care Railean Artiom a fost recunoscut vinovat conform art. 186 alin.(2) lit. c) și art. 187 alin.(2) lit. e) CP RM, cu aplicarea art. 70 CP și art. 84 CP RM, cu pedeapsa finală de 3 ani și 1 lună de închisoare, prin aplicarea Legii nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 30-a a independenței Republicii Moldova –

eliberându-l de executarea pedepsei penale. (f.d.120-121, vol III)

În motivarea apelului s-a indicat că, prin sentința Judecătoriei Cimişlia din 28.01.2025, cetățeanul Railean Artiom, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor penale și condamnat conform art. 186 alin.(2) lit. c) Cod penal al RM, cu aplicarea art. 70 CP, la 1 an de închisoare, și conform art. 187 alin.(2) lit. e) CP RM, cu aplicarea art. 70 CP RM, la 3 ani de închisoare.

În conformitate cu art. 84 alin.(1) CP RM, prin cumul parțial al pedepselor, pedeapsa finală aplicată lui Railean A. a fost stabilită la 3 (trei) ani și 1 lună de închisoare, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semi-închis.

Cauza a fost examinată de instanța de fond în lipsa inculpatului Railean Artiom, declarat în căutare.

Remarcă că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond a reținut următoarele circumstanțe de fapt:

- La 01.02.2021, ora 14:00, aflându-se pe str. Karl Marx din or. Basarabeasca, inculpatul Railean Artiom, acționând intenționat și conștient de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, prin constrângere morală și amenințări cu violență fizică, a sustras în mod deschis de la Advahov Artiom, născut la *****, un telefon mobil Samsung J-2 Prime, aparținând tatălui acestuia, Advahov Igor, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 2500 lei.
- La 05.08.2021, ora 05:00, cu scopul sustragerii ascunse a bunurilor altuia, Railean Artiom a pătruns în locuința situată pe str. Cerniachovski nr.49, or. Basarabeasca, aparținând cet. Torgan Svetlana, de unde a sustras în mod ascuns un telefon Samsung A31 cu cartela SIM a operatorului ORANGE nr. *****și o brichetă din metal de culoare aurie, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 5020 lei.

La pronunțarea sentinței, instanța s-a ghidat de prevederile art. 7 alin.(1); art. 61 alin.(1) și (2); art. 75 CP RM.

Indică că, apărarea în dezbaterile judiciare, nu s-a pronunțat asupra aplicării față de Railean Artiom a Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței RM”. Totuși, apărarea consideră că eliberarea condamnatului de executarea pedepsei penale conform legii este posibilă în faza judecății.

Conform art. 1 alin. (1), (4) din Legea nr.243/2021, amnistia se aplică condiționat și exclusiv în privința suspecților, inculpaților și inculpaților judecați, precum și a condamnaților care se caracterizează pozitiv și sunt evaluați psihologic

ca prezentând risc mediu sau redus de recidivă, dacă aceștia se încadrează în prevederile art. 2-5, 7, 8.

Art. 2 alin.(1), (3) din aceeași lege prevede că procesul penal se încetează în faza urmăririi penale sau a judecății pentru infracțiuni comise înainte de adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede ca pedeapsă maximă principală cel mult 7 ani de închisoare. De asemenea, procesul penal se încetează pentru infracțiuni ușoare, medii și grave comise înainte de adoptarea legii de către persoane care nu au împlinit 18 ani la momentul comiterii infracțiunii.

Conform art. 107 alin.(1) CP RM, amnistia este un act care are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, reducerea pedepsei aplicate ori înlocuirea acesteia cu o pedeapsă mai blândă.

Se menționează că, potrivit art. 4 alin.(3) din Legea nr.243/2021, sunt eliberate de executarea pedepsei persoanele sub 18 ani, condamnate până la intrarea în vigoare a prezentei legi pentru infracțiuni ușoare, medii sau grave.

Astfel, inculpatul Railean Artiom a comis infracțiunile de sustragere deschisă și ascunsă a bunurilor la 01.02.2021 și respectiv 05.08.2021, deci anterior adoptării Legii nr.243/2021 privind amnistia. Infracțiunile prevăzute de art. 186 alin.(2) și art. 187 alin.(2) CP RM, conform art. 16 CP RM, se califică drept infracțiuni de gravitate medie și gravă, sancționate cu închisoare.

Apărarea consideră că inculpatul Railean Artiom întrunește condițiile prevăzute de Legea nr.243/2021 și că în privința lui pot fi aplicate dispozițiile acesteia.

Deși cauza a fost examinată în lipsa inculpatului și fără consimțământul scris al acestuia privind aplicarea amnistiei, legea permite aplicarea amnistiei chiar și în caz de refuz, dacă vinovăția inculpatului este stabilită și acesta corespunde criteriilor din art.1 și nu intră sub incidența art.6.

Remarcă că Legea nr.243/2021 nu prevede interdicția aplicării amnistiei în cazul lipsei consimțământului inculpatului care se sustrage de la judecată.

La data de 13 martie 2025 cauza a parvenit pentru examinare în adresa Curții de Apel Sud sediul Comrat. (f.d.122, vol. III)

<u>Argumentele părților:</u>

În şedinţa de judecată a Completului de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat apărătorul inculpatul Railean Artiom – avocatul Zahariuc Vladimir a solicitat admiterea cererii de apel cu aplicarea amnistiei.

Remarcă că cauza a fost examinată în lipsa inculpatului. Motivul constă în faptul că acesta a fost crescut într-o casă de tip familial, fiind fără părinți, iar după ce a împlinit vârsta de 18 ani, s-a mutat în orașul Chișinău, locul aflării și domiciliul său nefiind cunoscute. La finalizarea examinării cauzei, apărarea și instanța nu s-au pronunțat asupra aplicării Legii privind amnistia, întrucât Railean Artiom a comis prima infracțiune la 01 februarie 2021 și cea de-a doua la 05 august 2021, adică înainte de adoptarea Legii privind amnistia nr. 243.

Indică că conform art. 4 alin.(3) din Legea privind amnistia, sunt eliberate de executarea pedepsei persoanele care, la momentul comiterii infracțiunii, nu au împlinit vârsta de 18 ani. Astfel, el a comis infracțiunea fiind minor, iar legea nu prevede restricții pentru aplicarea amnistiei în acest caz.

Susţine că a depus în termen apelul la Curtea de Apel, considerând că legea respectivă trebuia aplicată Prin urmare, sentința a fost pronunțată de instanța la data de 28 ianuarie 2025, prin care Railean a fost recunoscut vinovat de comiterea faptelor menționate și condamnat la pedeapsa corespunzătoare.

În şedinţa de judecată a Completului de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat inculpatul Railean Artiom a declarat că susţine pe deplin cererea de apel, recunoaşte integral vina în comiterea infracţiunilor imputate şi solicită aplicarea în privinţa sa a Legii amnistiei.

În şedinţa de judecată a Completului de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat procurorul Calendari Dumitru indică că apărarea a susținut că, potrivit art. 4 al.(3) din Legea nr. 243/2021, această prevedere a fost abrogată, iar al. (4) se referă doar la situațiile persoanelor deja condamnate, conform art.65 al. (3^1) din Codul de procedură penală. Prin urmare, dispoziția respectivă privește doar persoanele condamnate până la intrarea în vigoare a legii privind amnistia, ceea ce nu se aplică în cazul lui Railean. În privința lui Railean, amnistia poate fi aplicată doar în baza articolelor 1 și 2, al. (2) și (3) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia, interpretate prin prisma art.389 al. (4) pct. 2) din Codul de procedură penală, pentru episodul de condamnare în temeiul art.186 din Codul penal, care se referă la infracțiunea de furt. Totuși, conform art. 6 al. (1) litera d) din Legea privind amnistia din 2021, amnistia nu poate fi aplicată infracțiunilor prevăzute la art. 187 al. (2) din Codul penal. În consecință, cererea de apel poate fi admisă doar parțial, în ceea ce privește aplicarea amnistiei pentru infracțiunea de furt. Astfel, în lipsa apelului din partea procurorului, se propune soluția de aplicare a amnistiei pentru infracțiunea de furt prevăzută la articolul 389 al. (4) pct. 2) din Codul de

procedură penală, cu liberarea de la executarea pedepsei conform legii privind amnistia, rămânând de executat 3 ani, din care se deduce perioada deja petrecută în detenție.

În şedinţa de judecată a Completului de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat părţile vătămate Advahov Artiom, Advahov Igor, Torgan Svetlana şi reprezentantul părţii vătămate minore Advahov Artiom – Advahov Elena, fiind legal citaţi despre locul, data și ora ședinței de judecată, fără careva motive întemeiate nu s-a prezentat.

Audiind opinia participanților la proces, Completul de judecată în conformitate cu prevederile art. 412 alin.(5) Cod de procedură penală a decis examinarea cauzei în lipsa părților legal citate.

<u>Aprecierea instanței de apel:</u>

Examinând și analizând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile prezente în proces, ***instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite apelul declarat de avocatul Zahariuc Vladimir în interesele inculpatului Railean Artiom împotriva sentinței judecătoriei Cimișlia din 28 ianuarie 2025, reieșind din următoarele considerațiuni***.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, *sentinţele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt şi în drept a cauzei, cu excepţia sentinţelor pronunţate de către instanţele judecătoreşti privind infracţiunile pentru a căror săvârşire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate*.

În corespundere cu prevederile art. 414 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală al RM, *instanţa de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel. /.../ În vederea soluționării apelului, instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor*.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt şi de drept, întrucât odată declanşat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât şi în drept, în privinţa persoanelor care l-au declarat.

Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală al RM, *instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409*

alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.

***Conform art. 1 alin. (2) Cod procedură penală al RM**, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată*.

***Potrivit art. 2 Cod penal al RM**, legea penală apără, împotriva infracţiunilor, persoana, drepturile şi libertăţile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituţională, suveranitatea, independenţa şi integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea şi securitatea omenirii, precum şi întreaga ordine de drept. Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni*.

Conform prevederilor art. 6 § 1 a Convenţiei Europene pentru apărarea drepturilor şi libertăților fundamentale orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate asupra sa.

În conformitate cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului, „pentru ca procedurile să fie corecte, așa cum prevede art. 6 alin. (1) din Convenție, instanța trebuie să examineze în mod corespunzător observațiile, argumentele și probele prezentat de către părți, fără a fi părtinitoare în aprecierea aplicabilității acestora la decizia sa”, (cauza *Krasulya vs. Federației Ruse, plângerea nr. 12365/03, hotărârea din 22 februarie 2007, §50,* cauza *Van Kük vs. Germaniei, 35968/97, §§ 47, 48, CEDO 2003-VII,* cauza *Kraska vs. Elveției din 19 aprilie 1993, Seria A, N 254-B, § 30*).

Primordial, instanța de apel constată că apelantul, apărătorul inculpatului, contestă sentința din 28 ianuarie 2025 doar în partea stabilirii pedepsei inculpatului Railean Artiom, în rest solicitând să fie menținută sentința fără modificări. Partea acuzării nu a contestat sentința instanței de fond.

Analizând textul sentinței contestate în coraport cu motivele invocate de apelant, se atestă că instanța de fond s-a expus argumentat asupra vinovăției

inculpatului, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, Colegiul judiciar, o acceptă şi o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza *Van de Hurk vs. Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe în ansamblu prezentate instanţei de apel, a fost stabilit adevărul pe cauză și faptelor reținute în sarcina inculpatului Railean Artiom, le-a fost dată o încadrare juridică corespunzătoare.

Cum reiese din materialele dosarului, instanța de apel a stabilit că, Railean Artiom, la data de 01.02.2021 în jurul orelor 14:00, aflându-se pe str. Karl Marx din or. Basarabeasca, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prin constrângere psihică, amenințându-l cu răfuială fizică, în mod deschis a sustras de la Advahov Artiom a.n. *****, telefonul mobil de model „Samsung J-2 Prime” ce aparține tatălui său Advahov Igor, astfel pricinuindu-i părții vătămate o daună materială considerabilă în suma de 2500 lei.

Tot el, Railean Artiom, la data de 05.08.2021 în jurul orelor 05:00, având drept scop, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliu, amplasat în or. Basarabeasca, str. *****, ce aparține cet. Torgan Svetlana, de unde a sustras pe ascuns un telefon mobil de model “Samsung A31”, în care era instalată o cartelă SIM a operatorului ORANGE cu numărul *****și o brichetă confecționată din metal de culoare aurie, folosindu-le după bunul său plac, acțiuni prin care a cauzat cet. Torgan Svetlana un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 5020 lei.

E de menționat că potrivit sentinței contestate cu apel inculpatul Railean Artiom, a fost recunoscut vinovată de săvârşirea infracţiunilor:

- prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, și condamnat prin aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) Cod penal la 1 (un) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, și condamnat prin aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, definitiv lui Railean Artiom, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 1 (una) luni, cu executarea în penitenciar pentru bărbați de tip semiînchis;

S-a aplicat în privința lui Railean Artiom măsura preventivă arestul, până la intrarea sentinței în vigoare, dacă nu execută pedeapsa în baza altei sentințe sau dacă nu se află în stare de arest pe o altă cauză penală.

S-a dispus ca termenul executării pedepsei al calcula din momentul reținerii lui Railean Artiom.

S-a menţionat că prezenta sentință se execută imediat de către Inspectoratului de Poliție Basarabeasca și Penitenciarului nr.13 Chișinău, în partea ce se referă la reținerea și arestul aplicat lui Railean Artiom.

Corpurile delicte: un telefon mobil de model „ Samsung A31” și o brichetă care au fost restituite spre păstrare părții vătămate Torgan Svetlana și un telefon mobil de model „Samsung J-2 Prime”, care a fost restituit părții vătămate Advahov Igor, urmează a fi lăsate în proprietatea acestora după intrarea sentinței în vigoare. (f.d.101-110, vol. III)

Verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, Completul de judecată conchide că, instanța de fond corect a recunoscut pe inculpatul Railean Artiom ca fiind vinovat de comiterea infracțiunilor imputate, calificând corect acțiunile acestuia în baza art.art. 186 alin. (2) lit. c) şi 187 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Completul de judecată reiterează că, confirmarea vinovăției inculpatului Railean Artiom în comiterea infracțiunilor imputate nu se contestă de către partea apărării și nici de către acuzatorul de stat, iar avocatul Zahariuc Vladimir în interesele inculpatului Railean Artiom a depus apel împotriva sentinței judecătoriei Cimișlia din 28 ianuarie 2025 pe motivul faptului că instanța de fond nu a aplicat prevederile Legii nr.243 din 24.12.2021 şi nu a absolvit inculpatul de pedeapsa stabilită.

Subsecvent, instanța de apel se va expune doar asupra pedepsei aplicate inculpatului Railean Artiom.

E de menționat că, în apelul înaintat, partea apărării a solicitat liberarea inculpatului de executarea pedepselor penale, în baza art.art. 186 alin. (2) lit. c) şi 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, având în vedere faptul că inculpatul la momentul comiterii infracţiunii era minor şi nu avea împlinită vârsta de 18 ani, astfel ultimul cade sub incidenţa prevederilor art. 4 alin. (3) al Legii Amnistiei nr. 243 din 24.12.2021, şi au fost comise până la intrarea legii în vigoare.

Referitor la stabilirea pedepsei inculpatului Railean Artiom în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, completul de judecată reţine următoarele.

Conform art. 107 alin.(1)-(3) Cod penal, *amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate. Amnistia nu se aplică în cazul săvârşirii de infracţiuni prevăzute la art.166[1] alin.(2)–(4), precum şi persoanelor care au săvârşit asupra minorilor infracţiuni prevăzute la art.171–175[1], 201, 206, 208, 208[1] şi 208[2]*.

Completul de judecată menționează că, acțiunile infracționale ale inculpatului Railean Artiom pentru episodul din 05 august 2021 au fost calificate de către instanţa de fond în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune „mai puţin gravă”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de până la 4 ani.

Potrivit art. 2 alin. (1-4) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova *(1) procesele penale în privinţa infracţiunilor săvârşite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege*;

(2) Procesul penal în privinţa infracţiunilor uşoare, mai puţin grave şi grave, săvârşite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracţiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei.

(3) Încetarea procesului penal conform alin.(1) şi (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

(4) În privinţa persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)–(3) din prezentul articol, instanţa de judecată, la pronunţarea sentinţei, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată, inculpatul întruneşte criteriile stabilite la art.1 şi nu cade sub incidenţa art.6.

Potrivit art. 6 alin. (1) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 *Prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei:*

a) condamnate la detenţiune pe viaţă sau a cărei pedeapsă capitală a fost comutată în pedeapsă cu închisoare ori în pedeapsa detenţiunii pe viaţă;

a[1]) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârşirea cu intenţie a unei infracţiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare;

b) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracţiunile calificate ca fiind deosebit de grave sau excepţional de grave, conform Codului penal nr.985/2002, ori calificate ca fiind infracţiuni grave conform art.7[1] din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldoveneşti din 24 martie 1961;

c) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvârşirea cu intenţie a unei infracţiuni în locurile de detenţie;

d) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracţiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr.985/2002: art.135–139, art.140 alin.(2), art.140[1]–145, art.151, art.158 alin.(2)–(4), art.160 alin.(3), art.164 alin.(2) şi (3), art.165, art.166 alin.(2) şi (3), art.166[1] şi 167, art.168 alin.(2) şi (3), art.169 alin.(2), art.171 şi 172, art.174–175[1], art.179 alin.(3), art.181[2], art.183 alin.(2), art.186 alin.(5), art.187 alin.(2)–(5), art.188, art.189 alin.(2)–(6), art.190 alin.(5), art.191 alin.(5), art.196 alin.(4), art.201[1], art.205 şi 206, art.208–209, art.211 alin.(2), art.212 alin.(2)–(4), art.213, art.216 alin.(3), art.217 alin.(4), art.217[1] alin. (3) şi (4), art.217[3], art.217[4] alin. (2) şi (3), art.217[6], art.219 alin.(2), art.220 alin.(2) şi (3), art.236 şi 237, art.238 alin.(2), art.239 alin.(2), art.239[1] şi 239[2], art.240 alin.(3) şi (4), art.243 şi 244, art.245–246[1], art.247 alin.(2), art.248 alin.(3)–(7), art.248[1] şi 248[2], art.252 alin.(2)–(4), art.257 şi 258, art.260[1]–261[1], art.264 alin.(2)–(6), art.264[1], art.275, art.278–280, art.282–286, art.289–289[3], art.292, art.295 alin.(1)–(6), art.295[1] alin.(1) şi (2), art.295[2] alin.(1)–(3), art.303–315, art.322 alin.(2)–(6), art.324–329, art.330[2], art.332–335[1], art.337–343, art.344 alin.(2), art.345, art.347, art.349, art.352

alin.(3), art.360, art.362[1] alin.(3), art.365 alin.(2) şi (3), art.368 alin.(2), art.369 alin.(3), art.370 alin.(2) şi (3), art.385–388;

e) care a săvârşit infracţiunea prevăzută la art.166[1] alin.(2)–(4), precum şi a săvârşit asupra minorilor infracţiuni prevăzute la art.171–175[1], art.201, art.206, art.208–208[2] din Codul penal nr.985/2002;

f) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracţiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldoveneşti din 24 martie 1961: art.63, art.72 alin.(2), art.101[1], art.103, art.103[1] alin.(2), art.104, art.105[2], art.107 alin.(3) şi (4), art.112[1], art.112[3], art.113[1], art.113[2], art.115[1], art.116 alin.(2), art.124[1] alin.(2), art.136, art.155[4], art.155[6] alin.(2), art.156 alin.(2), art.157 alin.(3) şi (4), art.164[9] alin.(3), art.177 alin.(4)–(6), art.184 alin.(3), art.187[1] alin.(1), art.189, art.198[1], art.200–203[2], art.206, art.224, art.224[2], art.224[3], art.224[6] alin. (2), art.225[3], art.262, art.263, art.266, art.269;

g) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracţiune săvârşită cu intenţie şi absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de graţiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârşirea unei alte infracţiuni;

h) în privinţa căreia a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părţilor conform prevederilor art.109 din Codul penal nr.985/2002.

În temeiul art. 9 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 *Persoanele condamnate pentru concurs de infracţiuni se amnistiază pentru fiecare infracţiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întruneşte condiţiile prezentei legi.*

Potri vit art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală *sentinţa de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei şi cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal şi în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) şi g) din Codul penal.*

În speţa normelor legale citate supra, completul de judecată a stabilit că prevederile art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, cad sub efectul Legii amnistiei nr. 243 din 24.12.2021, însă luând în consideraţie că inculpatul în instanţa de fond nu a participat în şedinţele de judecată fiind anunţat în căutare şi nu a depus o cerere cu privire la aplicarea amnistiei, iar în apel nu contestă vinovăţia stabilită, limitându-se la solicitarea aplicării prevederilor Legii amnistiei în privinţa pedepselor sale, instanţa de apel va libera inculpatul Railean Artiom de la pedeapsa stabilită conform sancţiunii art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza

art.2 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței a Republicii Moldova.

Totodată reieşind din faptul că inculpatul Railean Artiom, urmează a fi liberat de pedeapsa penală pentru infracţiunea de care a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, instanţa de apel menţionează că în speţă prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, sunt inaplicabile, respectiv şi în partea stabilirii pedepsei pentru concurs de infracţiuni, stabilită în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, sentinţa instanţei de fond urmează a fi casată.

Referitor la pedeapsa stabilită de instanţa de fond inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis şi la solicitarea apelantului privind aplicarea şi în privinţa acestei pedepse a Legii amnistie, completul de judecată remarcă următoarele.

După cum rezultă din norma art. 6 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, *Prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracţiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr.985/2002: ... art.187 alin.(2)–(5)....*

În speţă, rezultă că Legea amnistiei nr. 243 din 24.12.2021, în privinţa art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal nu este aplicabilă.

Totuşi, completul de judecată găseşte pedeapsa penală aplicată inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu executare, este una prea aspră, pe următoarele motive.

Conform art. 75 alin. (1) şi (2) Cod penal *(1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.*

(2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârşită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepţional şi se aplică atunci când gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru

săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată.

Este de menţionat că norma art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, infracţiune de care a fost recunoscut vinovat Railean Artiom, prevede pedeapsă sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale.

Potrivit art. 70 alin. (3) Cod penal *La stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvîrşirii infracţiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabileşte din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvârşită, reduse la jumătate*.

Ptrivit art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală *Instanţa de apel, soluţionînd cauza, nu poate crea o situaţie mai gravă pentru persoana care a declarat apel*.

În speţă, pedepasa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea amenzii, stabilită de instanţa de fond în sensul art. 410 alin. (1) Cod penal nu poate fi agravată, aceasta urmează a fi menţinută.

Totodată, este de remarcat că potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvârşite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvârşite din imprudenţă, instanţa de judecată, ţinând cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei îl exercită organele de probaţiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv*.

Astfel, Completul menționează, că din sensul art. 90 alin. (1) din Codul penal constituie prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a pedepsei și în formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, și anume întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârşirea faptei, după săvârşirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte care privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Așadar, instanţa de apel notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiţionată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaţilor prin lege de a demonstra că infracţiunea comisă de ei este un incident în viaţa acestora.

În acelaşi rând, Completul de judecată că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea şi nu obligaţia instanţei de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Îndeplinirea condiţiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituţiei suspendării condiţionate a executării pedepsei instanţa după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiţionată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanţele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiţii.

Condiţiile privind acordarea suspendării condiţionate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată şi natura infracţiunii; circumstanţele cauzei şi persoana infractorului; aprecierea instanţei că scopul poate fi atins şi fără executarea acesteia.

Din conţinutul faptei infracţionale de care este recunoscut vinovat inculpatul că a comis-o, rezultă că inculpatul Railean Artiom a comis infracţiunea la data de 01.02.2021, având vârsta de 16 ani, adică ultimul fiind minor, ceea ce în sensul art. 79 alin. (1) Cod penal constituie o circumstanţă excepţională.

Din probele caracteristice a inculpatului, ultimul se caracterizează negativ anterior a fost judecat pentru infracţiune similară însă a fost liberat de răspundere

penală în temeiul art. 54 Cod penal, cu aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ în temeiul art. 104 alin. (1) lit. a), b), f) Cod penal.

Completul de judecată remarcă că infracţiunea prevăzută la art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal deşi este o infracţiune gravă, modul în care a fost comisă de inculpat, raportată la vârsta acestuia şi a victimei, valoarea bunului sustras, conving instanţa de apel, că menţinerea în privinţa inculpatului a pedepsei cu închisoare cu executare este una prea aspră, iar educarea şi corectarea ultimului poate fi asiguată şi prin aplicarea în privinţa acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei cu închisoare şi instituirea în privinţa acestuia a condiţiilor prevăzute la alin. (6) Cod penal, restricţii şi obligaţiuni care vor avea un efect activ de corectare a inculpatului.

În speţă, circumstanţele caracteristice ale inculpatului descrise supra, permit fără echivoc aplicarea în privinţa acestuia prevederile art. 90 Cod penal, şi suspendarea executării pedepsei penale.

Astfel, luând în consideraţie circumstanţele descrise supra referitor la persoana inculpatului și la circumstanţele cauzei, Completul de judecată consideră că nu este raţională executarea reală a pedepsei cu închisoarea de 3 (trei) ani stabilită de instanța de fond în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, şi prin prisma prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal consideră oportun suspendarea pedepsei cu închisoare stabilită sub formă de 3 (trei) ani, pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Totodată în contextul suspendării executării pedepsei cu închisoare în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, se vor aplica obligaţiunile prevăzute la art. 90 alin. (6) Cod penal și anume:

- Să nu-și schimbe domiciliu și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

- Să participe la programe probaționale.

Luând în considerare cele enunțate mai sus, Completul de judecată conchide asupra admiterii apelului declarat de avocatul Zahariuc Vladimir în interesele inculpatului Railean Artiom, cu casarea parțială a sentinței primei instanțe în partea individualizării pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond urmează a fi menținute.

Conducându-se de prevederile art. 414, art. 415 alin. (1), pct.2), art. 417-418, 422 Cod de procedură penală, Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat

D E C I D E:

Se admite apelul înaintat de avocatul Zahariuc Vladimir în interesele inculpatului Railean Artiom.

Se casează parţial sentința judecătoriei Cimişlia din 28 ianuarie 2025 pe cauza penală privind acuzarea lui Railean Artiom de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art. 186 alin. (2) lit. c), art.187 al. (2) lit. e) Cod penal al Republicii Moldova, în partea stabilirii pedepselor penale, rejudecă cauza şi pronunţă o nouă hotărâre în această parte prin care.

Railean Artiom recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, se liberează de pedeapsă în baza art.art. 1, 2 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței a Republicii Moldova.

Railean Artiom recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, i se stabileşte pedeapsa penală sub formă 3 (trei) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea amenzii.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, se suspendă condiţionat pe un termen de probă de 2 (doi) ani, şi nu va fi executată, dacă, în perioada de probaţiune, condamnatul Railean Artiom nu va săvârşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat.

În ordinea art. 90 alin. (6) Cod penal, s-a obligat condamnatul Railean Artiom:

- să nu-şi schimbe domiciliul şi/sau reşedinţa fără consimţământul organului competent;

- să participe la programe probaționale;

Obligaţia de supraveghere a inculpatului Railean Artiom se pune în sarcina Biroului de probațiune din raza de domiciliu a inculpatului, în baza 261 alin. (1) Cod de executare.

Măsura preventivă în privința inculpatului Railean Artiom se revocă, şi se eliberează din Instituția Penitenciară unde se deține la moment (în caz, dacă execută pedeapsa pe prezenta cauza penală), ***dacă acesta nu execută o pedeapsă***

sub formă de închisoare în baza unei alte sentințe de condamnare și dacă nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest preventiv pe o altă cauză penală.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond se mențin.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedinte de şedinţă, judecător:	Judecător:	Judecător:
Mironov Andrei	Colev Grigori	Hudoba Valeri